

Sensorveiledning i eksamen HSVPL10311 – Eksamensdato 11.04.19

Det er totalt 5 oppgaver på denne eksamenen. Kandidaten må besvare 3 av de 5 oppgavene. Der kandidaten har besvart alle 5 oppgaver er det de 3 første som blir vurdert. Alle oppgaver må besvares til bestått karakter for at eksamen skal bli bestått i sin helhet. Alle oppgaver vektes likt.

Oppgave 1

Beskriv de mest sentrale kjennetegnene ved forsterkning, og beskriv skillet mellom positiv og negativ forsterkning. Kom med tre eksempler på positiv forsterkning og tre eksempler på negativ forsterkning.

Sensorveiledning:

Det er viktig å merke seg at kandidatene kun har hatt en introduksjon til forsterkning som begrep. En bør som sensor derfor ikke sette spesielle høye krav til presisjonen i besvarelsene. Egenstudiene til kandidatene har i hovedsak tatt utgangspunkt i boken til Cooper, Heron, og Heward (2007). Besvarelser utover en ren beskrivelse og bør belønnes med karakteren A eller B. Større eller mindre mangler bør trekke til henholdsvis E og D. Uforholdsmessig lite tekst, for mye blanding av begreper og direkte feil og mangler utover E-karakteren vil kvalifisere til F.

Aktuelt pensum:

Cooper, J. O., Heron, T. E., & Heward, W. L. (2007). *Applied Behavior Analysis*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Merrill Prentice Hall. Kap. 19.

Oppgave 2

Begrepene i lista under er knyttet til opplæringsteknikker. Velg 2 av begrepene og beskriv de mest sentrale kjennetegnene:

1. Stimuluskontroll
2. Prompting
3. Shaping
4. Forlengs og baklengs kjeding

Sensorveiledning:

Det settes opp fem begreper som kandidaten kan velge mellom. I pensumet finner sensorene i all hovedsak det de trenger for vurdere begrepene fra Cooper, Heron, og Hewards (2007) Kapittel 17 (stimuluskontroll og prompting), Kapittel 19 (shaping) og Kapittel 20 (kjeding). Kandidaten bør beskrive de viktigste delene av begrepene i tråd med pensumlitteraturen. Det kan belønnes ekstra dersom kandidater enten 1) viser begrepsmessig god flyt, 2) kommer med konkrete eksempler, 3) viser sammenhengen mellom to eller flere begreper i lista, eller 4) viser en kombinasjon av de overnevnte. Karakterer lavere på skalaen må inneholde større eller mindre mangler for henholdsvis karakteren E og D, og ved vurdering av ikke-bestått (F) kan det enten være uforholdsmessig lite tekst, eller for mye blanding av begreper og andre direkte feil.

Aktuelt pensum:

Cooper, J. O., Heron, T. E., & Heward, W. L. (2014). *Applied Behavior Analysis*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Merrill Prentice Hall. Kap. 17, 19 og 20.

Evt.

Løvaas, O. I. (2003). *Opplæring av mennesker med forsinket utvikling*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS. Kap. 16, 21 og 34. [Ligger i som PDF i Canvas].

Oppgave 3

Begrepene i lista under er knyttet til kartlegging. Velg 3 av begrepene og beskriv de mest sentrale kjennetegnene:

1. Frekvens/rate
2. Latenstid
3. Varighet
4. Produkt
5. Intervall (inkl. Time Sampling)
6. Oppgaveanalyse (Task Analysis; også kalt sekvensanalyse)
7. Event recording

Sensorveiledning:

*Det settes opp syv begreper som kandidaten kan velge mellom. I pensumet finner sensorene i all hovedsak det de trenger for vurdere begrepene fra Cooper, Heron, & Hewards (2007) Kapittel 4. Det kan være at noen kandidater trekker sammenhenger til Kapittel 3 om operasjonalisering/definering av atferd og det å velge korrekt atferd å kartlegge—avhengig av relevansen og øvrige prioriteringer av tekst kan slike besvarelser belønnes, men det er ikke noe krav til at kandidaten bør inkludere stoff fra Kapittel 3. Hovedanliggende for **frekvens** er at besvarelsen omhandler "antall per tidsenhet"; at **latenstid** omhandler "tiden fra S^D til R; at **varighet** omhandler "tiden en hendelse tar" evt. akkumulert tid av flere økter med registrering; at **produkt** omhandler "et målbart resultat av atferden/ferdigheten" (eks. "satt på kaffe" ved at det er kaffe i kolben); at **oppgaveanalyse** omhandler fremgangsmåtene for å identifisere hvilke atferder som skal forekomme i en handlingskjede og målingen av atferdene; at **event recording** omhandler at gitte hendelser er spesifisert i et registreringsskjema og at registreringen omhandler hvorvidt ofte to eller flere kategorier er innfridd i tråd med den spesifiserte hendelsen (utført/ikke-utført ledd i handlingskjeden); **intervallregistreringer** omhandler måter å dele inn observasjonsperioder på i hensiktsmessige intervaller og evt. ytterligere utvalg av slike intervaller (time sampling; Cooper et al., 2007, s. 90) og registrere atferd basert på forekomst i andeler av intervallene (whole interval recording, partial interval recording og momentary time-sampling).*

Det kan belønnes ekstra dersom kandidater enten 1) viser begrepsmessig god flyt, 2) kommer med konkrete eksempler, 3) viser sammenhengen mellom to eller flere begreper i lista, eller 4) viser en kombinasjon av de overnevnte. Karakterer lavere på skalaen må inneholde større eller mindre mangler for henholdsvis karakteren E og D, og ved vurdering av ikke-bestått (F)

kan det enten være uforholdsmessig lite tekst, eller for mye blanding av begreper og andre direkte feil.

Aktuelt pensum:

Cooper, J. O., Heron, T. E., & Heward, W. L. (2007). *Applied Behavior Analysis*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Merrill Prentice Hall. Kap. 4.

Oppgave 4.

Beskriv sentrale kjennetegn ved Cerebral Parese og hvilke konsekvenser det kan ha på en person med diagnosen.

Sensorveiledning:

Beskrivelse av diagnosen, de ulike typene CP og hvilke konsekvenser dette har. Besvarelsen bør også innebefatte implikasjoner for vernepleierprofesjonell hjelp og tilrettelegging for personer med CP. Dersom kandidaten—utover å ha vist utfyllende beskrivelser i tråd med pensum—viser sammenhenger og implikasjoner for vernepleierprofesjonell hjelp bør besvarelsen belønnes deretter med B- og A-karakter. Større eller mindre mangler i beskrivelsen av diagnosen bør trekke til henholdsvis E og D. Uforholdsmessig lite tekst, for mye blanding av begreper og direkte feil og mangler utover E-karakteren vil kvalifisere til F.

Aktuelt pensum:

Mæhle, I., Eknes, J., & Houge, G. (2011). *Utviklingshemning. Årsaker og konsekvenser*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 24.

Oppgave 5.

For hver av figurene (Figur 1 til 3) angi om dataene viser at tiltaket har effekt ved bruk av visuell analyse og begrunn svaret. A fasene er baseline, mens B fasen er tiltaksfasene

Sensorveiledning:

Hovedpoenget med oppgaven er at studentene må angi om tiltakene har effekt eller ikke. Dette innebatter at studentene viser til størrelsen på effekten, hvor raskt eventuell effekt inntreffer og antall ganger effekten er replikert. Innad i betingelser bør studentene trekke inn tendens (om datapunktene eksempelvis har en oppadgående eller nedadgående tendens). Det å reflektere over dataene – som for eksempel at en burde kjørt en lengre baseline registrering bør belønnes. Større eller mindre mangler i beskrivelsene av hvorfor tiltaket har effekt eller ikke bør trekke til henholdsvis E og D. Uforholdsmessig lite tekst, for mye blanding av begreper og direkte feil og mangler utover E-karakteren vil kvalifisere til F.

Aktuelt pensum:

Eikeseth, S. & Svartdal, F. (2010). *Anvendt atferdsanalyse: teori og praksis* (2. utg.) Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 7

Eventuelt:

Cooper, J. O., Heron, T. E., & Heward, W. L. (2007). *Applied Behavior Analysis*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Merrill Prentice Hall. Kap. 6. (ikke på pensum)